

Застосування сучасних технологій підрозділами поліції

Пивовар Д.О.

курсант Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

Прокопов С.О.

науковий керівник, старший викладач Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

У наш час досить багато новітніх технологій, які б значно полегшили розслідування злочинів та за допомогою яких можуть фіксуватися усі процесуальні дії, встановлені Кримінально-процесуальним законодавством. Проте існує багато причин, через які в Україні користуються тією ж технікою, що і 20-30 років тому.

Проблемам розробки та впровадження інноваційних технологій у практичну діяльність правоохоронних органів приділяли увагу у своїх працях вітчизняні та зарубіжні науковці: В. В. Бірюков, В. Ю. Шепітько, Р. С. Белкін, В. О. Коновалова, І. Ф. Крилов, М. В. Салтевський, О. Р. Россинська, М. Л. Цимбал, М. Я. Сегай та ін.

Впровадження новітніх технологій у діяльність слідчого здійснюється за декількома напрямками: 1) розробка та використання нових науково-технічних засобів для виявлення, збирання та попереднього дослідження доказів; 2) пропонування ідей щодо застосування інновацій; 3) запровадження новітніх прийомів, методів, методик проведення слідчих (розшукових) дій та розслідування в цілому [1, с. 91].

Сьогодні більше уваги приділяється розробці ефективних засобів, прийомів, способів, методик для виявлення і дослідження вербальної інформації (одержаної на основі мовного повідомлення), що в свою чергу розширює доказову базу за матеріалами кримінального провадження. На жаль, злочинність також не стоїть на місці і весь час розвивається, тому збільшуються потреби правоохоронних органів у розробці нових технологій, які полягають у роботі з ідеальними слідами. Зазначене завдання може бути вирішене за допомогою впровадження сучасних інформаційних та інноваційних технологій, спрямованих на актуалізацію ідеальних слідів.

Зараз велика увага приділяється впровадженню у слідчу та експертну практику нової методики відновлення сліду пам'яті зовнішності розшукуваної особи з використанням комп'ютерної програми й засобів комп'ютерної графіки з метою побудови фотокомпозиційних портретів зі слів очевидців. Тобто, система «RAIPS-портрет», яка була розроблена в Науково-дослідному інституті вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України. Зазначена методика, реалізована в системі «RAIPS-портрет», ґрунтується на врахуванні психологічних особливостей сприйняття, пригадування, впізнання та відтворення зовнішності людини й активізації асоціативної пам'яті очевидця при спогаді раніше спостережуваної особи й фіксації суб'єктивного образу у вигляді фотозображення, що дає можливість скласти фоторобот навіть при наявності негативних чинників (погані умови спостереження, емоційний стан потерпілого тощо). Реалізований у системі «RAIPS-портрет» метод відображення у фотороботі ідеального сліду сприяв створенню електронного каталогу складених фотороботів. У процесі складання комп'ютерного фоторобота актуалізація (відновлення) сліду пам'яті зовнішності здійснюється шляхом використання різних способів активізації асоціативних зв'язків. При складанні комп'ютерного фоторобота з використанням системи «RAIPS-портрет» деякі фахівці до технічних прийомів відносять можливість повернення до будь-якого пункту алгоритму (тобто складання словесного портрета, пошук групи схожих портретів, формування групи подібності, побудова, ретушування й збереження фоторобота) і повторне виконання відповідних процедур зі збереженням раніше отриманих результатів.

Для розкриття та розслідування злочинів заслуговує на увагу аналіз можливостей використання інструментального методу – дослідження на поліграфі. Поліграфний пристрій («лай-детектор», «варіограф», «плетизмограф», «детектор неправди») є багатоцільовим приладом, багатоканальним осцилографом для одночасної реєстрації кількох (до 20) різних функцій організму – фізіологічних процесів (дихання, тиску, біоелектричних тощо), пов'язаних із виникненням у особи емоційного стану при впливі на особу словесних подразників.

Як приклад можна навести статистику за 2000-2006 роки. У 2000 році наказом ГУБОЗ МВС України № 1дск було запроваджено застосування поліграфів у кадровій роботі та оперативно-розшуковій діяльності підрозділів у боротьбі з організованою злочинністю.

У впродовж 2000–2006 років було проведено 1757 опитувань осіб на поліграфі, у тому числі 1020 – під час проведення оперативно-розшукових заходів і 737 – для вирішення питань кадрового забезпечення, зокрема, встановлено причетність близько 230 осіб до вчинення понад 120 злочинів.

Також популярності у іноземних державах набула 3D-візуалізація місця події, яка досягається за допомогою 3D-фотозйомки або за допомогою застосування 3D-сканерів. Результат їх застосування можна охарактеризувати як фотографічну модель. Дана модель досить об'єктивна внаслідок того, що вона відносно точно відображає обстановку події, однак не характеризується гнучкістю, оскільки в ній, як правило, містяться об'єкти як пов'язані, так і ті які не відносяться до події, внаслідок чого може виникнути необхідність у зміні фактичного змісту [2, с. 43].

Як зазначає американське видання «3Ders», поліцейська дільниця в місті Розуел Нью-Мексико нещодавно придбала Faro 3D-сканер, який дозволить слідчим (а потенційно і судам) виробляти 3D-візуалізацію місця злочину – оцифрований панорамний вигляд місця події [3, с. 136].

Поліція стверджує, що інформація буде подаватися з точністю до «пари міліметрів», так що слідчі, судді і журі присяжних буде мати «дуже точне графічне уявлення про те, що являло собою місце події». Вважається, що це буде кроком у бік якісного поліпшення відомих способів фіксації місця події за допомогою стандартної камери, і що з її допомогою можна буде дійсно запобігти можливим помилкам, які іноді допускаються правоохоронними органами. Щоб заощадити гроші, в Балтиморській поліцейській криміналістичній лабораторії техніки перетворили недорогу програму, призначену для ремонту будівель, в інструмент, що наочно демонструє, як відбувалося вбивство, згвалтування та т.п. Використовуючи «Floor Plan Plus», криміналістична лабораторія на основі ескізів і фотографій з місця події відтворює його на екрані комп'ютера [2, с. 15].

Отже, застосування сучасних технологій органами поліції в Україні залишається відкритим та дискусійним питанням. З одного боку усі можливості дозволяють користуватися інноваціями у кримінальному провадженні, проте з іншого, до цих технологій вдаються лише під час розслідування резонансних злочинів.

2. Вандер М.Б. / Применение научно-технических средств при расследовании преступлений / Конспект лекций. – СПб., 2000. – 60 с

3. Бирюков В.В. Научные и практические основы использования компьютерных технологий для фиксации криминалистически значимой информации / В.В. Бирюков. – Монография. – Луганск: РИО ЛАВД, 2002. – 230 с.

4. Бірюков В.В. Використання комп'ютерних технологій для фіксації криміналістично значимої інформації у процесі розслідування / Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.09 / . – К., 2001. – 20 с.

Застосування новітніх інформаційних технологій в навчальному процесі при підготовки фахівців правоохоронних органів України

Питюренко К.Д.

курсант IV курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Краснобрижий І.В.

науковий керівник, к.ю.н., доцент кафедри економічної та інформаційної безпеки, ДДУВС

Одним із пріоритетних напрямів інформатизації суспільства стає процес інформатизації освіти, який передбачає використання нових інформаційних технологій. Стрибок у розвитку персональних комп'ютерів як технічних засобів навчання за останній час зробив їх доступними для використання в навчальних закладах. Тому введення комп'ютерних технологій у початковий процес можна описати як необхідний крок у розвитку сучасного інформаційного світу. Підтвердженням цього може служити виникнення цілої низки спеціальних наукових центрів, що безпосередньо займаються проблемами інформатизації й комп'ютеризації освіти .

Особливості використання інформаційних технологій у навчальному процесі розглядали А. Єршов, М. Жалдак, Є. Клементьева, В. Лавринець, Є. Машбиць, В. Монахов, О. Пехота, І. Підласий, С. Смирнов та ін.

У науково-технічній літературі інформаційні технології (далі- ІТ) – це системи, що є комплексом програмно-апаратних засобів,